
Streszczenie

Prezentowany projekt teorii struktury jądra atomowego oparty jest na obliczeniach jądrowych energii potencjalnych w wielowymiarowych przestrzeniach deformacji kształtu. Użyto fenomenologicznej teorii pola średniego z nowo dopasowanymi parametrami Hamiltonianu. Użyte metody dopasowania parametrów pozwalają na wykrycie i usunięcie korelacji parametrycznych, których obecność prowadzi, jak dzisiaj dobrze wiadomo, do destabilizacji przewidywań modelowych.

W prezentowanej pracy połączono tradycyjne metody teorii jądrowego pola średniego z zastosowaniami teorii grup i reprezentacji grup co prowadzi do matematycznie precyzyjnych form opisu właściwości badanych symetrii. Obliczenia pokazują istnienie uniwersalnej magicznej liczby oktupolowej $N = 136$ towarzyszącej wszystkim czterem deformacjom oktupolowym $\alpha_{3\mu=0,1,2,3}$ jednocześnie. Sugerowane efekty powłokowe generują egzotyczne kształty jądrowe przy deformacji kwadrupolowej $\alpha_{20} = 0$ i deformacjach oktupolowych $\alpha_{3\mu} \neq 0$, odpowiadających grupom punktowym C_{∞} , D_{2v} , T_d , and D_{3h} . Przewiduje się, że efekty te będą miały miejsce w jądrach wokół Pb dla $Z > 82$. Sformułowano i szczegółowo omówiono eksperymentalne kryteria identyfikacji tych egzotycznych symetrii.

Aby badać ewolucję kształtu jądra w przestrzeniach wielowymiarowych, w literaturze rozważany jest często opis w kategoriach trajektorii jednowymiarowych. W tym kontekście wykorzystano metodę quasi-klasycznego przybliżenia Wentzela-Kramersa-Brillouina (WKB) do oceny prawdopodobieństw przenikania przez bariery. Aby wyznaczyć trajektorie maksymalnego prawdopodobieństwa przenikania barier potencjalnych oddzielających minima o znaczeniu fizycznym, metodę WKB połączyliśmy z metodami teorii grafów z matematyki stosowanej, w szczególności ze znanym algorytmem Dijkstry.

Nasze obliczenia całkowitej energii potencjalnej przewidują obecność deformacji równowagi statycznej ze znaczącymi składowymi oktupolowymi w wielu jądrach o liczbach protonów $Z = 82 - 90$, efektów szczególnie silnych w jądrach w okolicach $N = 136$. Obliczyliśmy dynamiczne (najbardziej prawdopodobne) deformacje równowagi, rozwiązując odpowiednie kolektywne równanie Schrödingera. Prześledziliśmy odpowiednie porównania i dyskusję.

Nasze realistyczne obliczenia pola średniego dotyczą również kwestii współistnienia kształtów o wyższych multipolowościach. Przedstawiono wyniki porównawcze obejmujące deformacje multipolowe wyższych rzędów, $\lambda \geq 4$, oraz omówiono w szczególności wpływ α_{60} na ciężkie jądra w zakresach $Z \approx 98 - 110$ i $N \approx 144 - 160$. Rozszer-

---

zono nasze wielowymiarowe obliczenia na obszar super ciężkich jąder. Zbadano moc przewidywawczą nowej parametryzacji i omówiono wpływ deformacji oktupolowych. Przewidziano istnienie nowej tetrahedralnej liczby magicznej $N = 196$ związanej z deformacją α_{32} oraz nowe egzotyczne konfiguracje kształtów spłaszczonych w połączeniu z deformacją oktupolową α_{33} .

Jie Yang

23. 05. 2022